

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2009.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O KREDITnim INSTITUCIJAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o kreditnim institucijama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 41/01 - pročišćeni tekst i 55/01- ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatski sabor je na sjednici održanoj 26. rujna 2008. godine donio Zakon o kreditnim institucijama (Narodne novine, broj 117/08, dalje u tekstu: Zakon) čime je ispunjena preuzeta obveza Republike Hrvatske da u dijelu koji se odnosi na poslovanje kreditnih institucija hrvatsko zakonodavstvo uskladi sa slijedećim Direktivama:

- Direktiva 2006/48/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 14. lipnja 2006. koja se odnosi na osnivanje i poslovanje kreditnih institucija ,
- Direktiva 2000/46/EZ Europskoga parlamenta i vijeća od 18. rujna 2000. o započinjanju, obavljanju i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektroničkog novca i
- Direktiva 2001/24/EZ Europskog parlamenta i vijeća od 4. travnja 2001. o reorganizaciji i likvidaciji kreditnih institucija.

Zakon je stupio na snagu 1. siječnja 2008. godine. Člankom 369. stavkom 4. ovoga Zakona propisano je da su kreditne institucije koje na dan stupanja na snagu Zakona imaju odobrenje za rad dužne do 1. srpnja 2009. godine uskladiti svoje poslovanje s pojedinim odredbama Zakona. Ove institucije dužne su u tom roku, između ostalog, osigurati propisani iznos jamstvenog kapitala, pridržavati se propisa o velikim izloženostima, internom kapitalu i drugih odredbi Zakona.

Dana 06. svibnja 2009. u Europskom parlamentu izmijenjena je i dopunjena Direktiva 2006/48/EZ koja se odnosi na osnivanje i poslovanje kreditnih institucija. Osnovna novina je u dijelu velikih izloženosti, upravljanja rizicima, suradnje među supervizorima država članica te u dijelu institucija za elektronički novac koje više neće biti vrsta kreditnih institucija.

Republika Hrvatska obvezala se uskladiti sa pravnom stečevinom Europske unije. Sukladno tome, dužna je uskladiti hrvatsko zakonodavstvo i sa ovom izmjenom Direktive. Dakle, sva usklađivanja koja bi kreditna institucija napravila na temelju važećeg Zakona o kreditnim institucijama u roku određenom za njeno usklađivanje biti će nužno ponovno uskladiti sa zakonom koji će, sukladno izmjenama Direktive 2006/48/EZ, izmijeniti Zakon o kreditnim institucijama. Nadalje, uvjeti pod kojima kreditne institucije posluju biti će znatno izmijenjeni u odnosu na rješenje iz važećeg Zakona. Time bi usklađivanje kreditnih institucija po važećem Zakonu stvorilo obveze na restrukturiranje i veće investicije a kojih po predviđenim izmjenama više neće biti.

Sukladno svemu navedenom a obzirom na očekivane skore izmjene važećeg Zakona predlaže se odgoda roka za usklađivanje sa Zakonom a u svrhu izbjegavanja potrebe za nepotrebnim usklađivanjem kreditnih institucija.

Nije nebitna ni činjenica da bi ovo usklađivanje iziskivalo veće troškove za kreditne institucije te time u ovom trenutku svjetske financijske nesigurnosti dodatno opteretilo gospodarstvo.

O svim navedenim razlozima za produženje roka za usklađivanje sa Zakonom o kreditnim institucijama obaviještena je i Europska komisija koja se ne protivi ovako predloženim izmjenama.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstava iz državnog proračuna.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora propisana je mogućnost da se iznimno zakon može donijeti i po hitnom postupku kada to zahtijevaju interesi obrane i drugi osobito opravdani državni razlozi, odnosno kada je to nužno radi sprječavanja ili otklanjanja većih poremećaja u gospodarstvu.

Izmjene i dopune Zakona o kreditnim institucijama predlažu se iz razloga izbjegavanja visokih troškova usklađivanja postojećih kreditnih institucija s odredbama Zakona o kreditnim institucijama s obzirom na izvjesnost daljnog usklađivanja sa pravnom stečevinom Europske unije. S tim u vezi potrebno je izmijeniti odnosno dopuniti važeći Zakon o kreditnim institucijama kako bi se spriječili ili otklonili mogući poremećaji u gospodarstvu izazvani nepotrebnim višestrukim usklađivanjem.

Na kraju, da bi se predloženim izmjenama na vrijeme produžio rok za usklađivanje sa odredbama Zakona o kreditnim institucijama a koji po važećem tekstu Zakona ističe 1. srpnja 2009. godine predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Tekst ovoga Zakona dostavlja se u obliku Konačnog prijedloga Zakona sukladno prijedlogu za provedbu hitnog postupka u postupku njegovog donošenja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Članak 1.

U Zakonu o kreditnim institucijama (Narodne novine, broj 117/08), u članku 369. stavku 4. uvodna rečenica mijenja se i glasi: "Kreditne institucije dužne su najkasnije s 31. ožujkom 2010. započeti poslovanje u cijelosti usklađeno sa sljedećim odredbama ovoga Zakona:".

Stavci 5. i 6. mijenjaju se i glase:

"(5) Štedne banke iz stavka 1. ovoga članka dužne su najkasnije s 31. ožujkom 2010. biti usklađene sa člankom 157. ovoga Zakona.

(6) Kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su najkasnije s 31. ožujkom 2010. uskladiti svoje opće akte s odredbama iz stavka 4. ovoga članka i propisima donesenim na temelju tih odredaba.".

Članak 2.

U članku 373. stavku 1. riječi: "do 84." zamjenjuju se brojem: ", 83.", a riječi: "30. lipnja 2009." zamjenjuju se riječima: " istekom dana 30. ožujka 2010.“.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

VI. OBRAZLOŽENJE ODREDBI KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom određuje se da se rok za usklađivanje sa odredbama Zakona o kreditnim institucijama od strane kreditnih institucija koje su na dan stupanja na snagu Zakona o kreditnim institucijama odnosno za usklađivanje njihovih općih akata produžuje do 30. ožujka 2010. godine.

Uz članak 2.

Ovim člankom uređuje se prestanak važenja pojedinih odredbi Zakona o bankama a sve u skladu s predloženim izmjenama članka 369. Zakona o kreditnim institucijama.

Uz članak 3.

Ovim člankom određuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

VII. ODREDBE ČLANAKA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Rokovi za usklađivanje s odredbama ovoga Zakona

Članak 369.

(1) Banke, štedne banke i stambene štedionice koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona upisane u sudski registar i imaju odobrenje za rad, odnosno odobrenje za pružanje bankovnih i finansijskih usluga nastavljaju poslovati kao kreditne institucije prema ovom Zakonu na temelju dobivenog odobrenja.

(2) Ostala odobrenja i suglasnosti izdani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi.

(3) Kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti sastav nadzornog odbora s odredbama članka 52. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona.

(4) Kreditne institucije dužne su uskladiti svoje poslovanje do 1. srpnja 2009. sa sljedećim odredbama ovoga Zakona:

- o adekvatnosti jamstvenog kapitala (Glava V.),
- o velikim izloženostima (Glava VI.),
- o ulaganju u kapital nefinansijskih institucija i materijalnu imovinu (Glava VII.),
- o ovlaštenjima prokuriste i upisu ograničenja prokure u sudski registar (članak 43. stavak 4. i 5.),
- o sastavu nadzornog odbora (članak 52. stavak 4.),
- o internom kapitalu (članak 111.),
- o provođenju analiza scenarija vezano za upravljanje likvidnosnim rizikom (članak 121. točka 5.),
- o planu za slučaj nepredviđenih okolnosti i plan kontinuiteta poslovanja (članak 122. stavak 3.),
- o eksternalizaciji poslovnih aktivnosti (članci 164. i 165.),
- o javnom objavljivanju informacija (članci 176. do 179.),
- o funkciji praćenja usklađenosti (članak 180. stavak 1. točka 2. i članak 182.) i
- o uporabi naprednog elektroničkog potpisa (članak 305. stavak 4.).

(5) Štedne banke iz stavka 1. ovoga članka dužne su se uskladiti sa člankom 157. ovoga Zakona najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Kreditne institucije iz stavka 1. ovoga članka dužne su uskladiti svoje opće akte s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(7) Osobe koje zajednički djeluju u skladu sa člankom 25. ovoga Zakona dužne su se uskladiti s odredbama članka 34. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(8) Ako se dionice kreditne institucije vode na skrbničkom računu, pravna osoba koja obavlja poslove skrbništva dužna je uskladiti vođenje skrbničkog računa s odredbom članka 30. stavka 6. najkasnije do 30. lipnja 2009.

Prestanak važenja propisa danom stupanja na snagu ovoga Zakona

Članak 373.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o bankama (»Narodne novine«, br. 84/02. i 141/06.) osim odredbi članka 28. stavka 1. točke 3., članka 62., 63., 65., 66., 68., 69., 70., 72., 74. do 78., 82. do 84., 87., 128. stavaka 1. i 2., članka 132. stavka 2. točke 3. i članka 182. koje prestaju važiti 30. lipnja 2009.

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Odluka o zaštiti tržišnog

natjecanja unutar bankarskog sektora (»Narodne novine«, br. 48/03.).

(3) Hrvatska narodna banka će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti podzakonske akte utemeljene na ovom Zakonu.

(4) Do stupanja na snagu propisa na temelju ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju propisi doneseni na temelju Zakona o bankama (»Narodne novine«, br. 84/02. i 141/06.).